

Zijn optreden in de Oostendse Gemeenteraad (1904-1911) (2)

Zitting 9 - 3 mei 1904 Baden, Kursaal, Theater

Het muisje van de vorige zitting heeft een staartje. De Bestendige Deputatie heeft het besluit van 26 april jl. (nl. het aanvaarden van het bod van Marquet-Stocq) niet goedgekeurd. Nu stelt de president voor een nieuwe aanbesteding uit te schrijven.

A.S. is het daar niet mee eens. "Alleen de offerte van de Lannoy is regelmatig. Ze waigeren is partijdig handelen. Dat voorstel van 't College kan zware gevolgen hebben en kan leiden tot mislukking want de inschrijvers kunnen zich akkoord verklaren ten nadele van de Stadskas. Ik staun geen favoritisme. Wat is vrees, wil ook de Bestendige Deputatie vermijden, want zij raadt geen nieuwe aanbesteding aan".

De voorzitter schiet uit : "Die taal duld ik niet langer. De heer Stracké mag niet vooruitlopen op de bedoelingen van de Deputatie. Ons besluit van 26.04 is afgekeurd. We moeten dus tot een nieuwe aanbesteding overgaan".

A.S. verdedigt zich tamelijk zwak. "En als de Lannoy niet maar inschrijft..." - "W-et u dat al?" onderbreekt schepen De Cock hem - "... dan verliest de stadskas honderdduizenden", besluit A.S.

Daarna leest A.S. een telegram voor van Marquet aan de Lannoy. Deze wordt uitgenodigd te telegraferen naar de burgemeester van Oostende : dat hij afziet van de toewijzing, zodat Marquet de concessie goedkoper krijgt.

A. Chenot vraagt ironisch of A.S. lid is van de geheime politie. De voorzitter roept A.S. tot de orde : "Dat hoort niet tot ons debat en gaat alleen de twee concurrenten aan. A.S. moet de discussie bij 't voorstel van 't College houden".

J. Laroye helpt A.S. uit de penarie. "Ik versta het verzet van de heer Stracké niet. Het besluit van het College stelt een minimum bod vast. De stad kan dus nog een gunstiger offerte krijgen".

A.S. grijpt de reddende plank : "Bevat dat besluit die bepaling?". Na het bevestigende antwoord van de voorzitter zegt A.S. in te stemmen met het voorstel van het College.

Zitting 10 - 10 mei 1904

A.S. is aanwezig en hoort dat Marquet-Stocq de hoogste offerte hebben gedaan : 600.000 (tegen 532.000 voor de concurrent). Maar hij neemt het woord niet.

Zitting 11 - 7 juni 1904

Drinkwater

Na een discussie over het probleem van het drinkwater - waarvoor een commissie opgericht is - vraagt de voorzitter of er nog leden willen deel uitmaken van die commissie. A. Stracké en A. Chenot geven zich op.

Raadzaal

Daar krijgt A.S. het woord. Na de inlichtingen hem verstrekt door de burgemeester, trekt hij de interpellaties, die hij aangekondigd heeft, in, met uitzondering van die over de raadzaal. Deze moet beter geschikt worden, zegt hij, zodat de raadsleden en de pers de sprekers behoorlijk kunnen verstaan.

Voddenopkopers

In verband met het politiereglement protesteert A.S., een beetje later, tegen het ergerlijk lawaai van sommige voddenopkopers die van 6 uur 's morgens vreselijk te keer gaan. Alle inwoners klagen erover. Hun bedrijf zouden ze niet mogen beginnen vóór 9 uur.

De voorzitter antwoordt : "We zullen het politiereglement toepassen dat zegt : vanaf 8 uur. Die kleinhandel kan men nochtans niet verbieden. Knechten en meiden halen er een beetje profijt uit".

Zitting 12 - 12 juli 1904 Legaat Dutremez

Mevr. We L. Dutremez-De Bal heeft een legaat van 50.000 fr geschonken aan de burgerlijke Godshuizen.

A.S. haakt daarop in. Daar de schenkster geen voorwaarden heeft gestipuleerd, stelt hij voor het bedrag te gebruiken voor de inrichting van een kraamkamer. Dat is onmisbaar in Oostende en het bestaat in minder belangrijke steden. De dokters hebben dat al herhaaldelijk gevraagd. Hij denkt dat raadslid Dr. I. Pleyn de eerste zal zijn om hem te steunen.

Verder, zegt A.S., is er in het hospitaal van een stad van 42.000 inwoners een dienst van internen nodig. De toegewijde zusters verdienen alle lof maar een nachtintern is hier vandoen.

Zitting 13 - 26 juli 1904 Bijkomende werken Sint-Pieters-en Paulus

Er moet gestemd worden over het al dan niet terugzenden naar de commissie (Openbare Werken) van het rapport van de kerkfabriek van Sint-P. en P., over werken aan en in de hoofdkerk. Stemmen ja : 11 leden, neen : 13 waaronder A.S.

Houtstapels

Op dezelfde zitting is er spraak van taksvermindering voor het bezetten van gemeenteterreinen door houtimporteurs.

Bij die gelegenheid vraagt A.S. aan het College die houtstapels bij de landingskaai weg te nemen om ongevallen te voorkomen.

N.B. Dat hout was een oud zeer. Al jaren lag het daar want A.S. had het twee keer gesignaleerd in de Handelskamer. Eerst in zijn rapport (II) over 1900, op de bijeenkomst van 15 januari 1901. Daarna op de zitting van 16 juni 1903. (cf. De Plate, XIIe jg., nr. 4 april en Nr. 5 mei).

Zitting 14 - 6 september 1904 Bedrijfsbelasting op familie-pensions

Raadslid H. Van Graefschepa verklaart dat niet het gemeentebestuur maar het Ministerie van Financiën een bedrijfsbelasting voorziet voor houders van familie-pensions en verhuurders van gemeubileerde kamers, en dat op verzoek van A.S., president van de Hoteliersbond.

"Inderdaad", zegt A.S., "Als president van de Oostendse Hoteliersbond heb ik stappen gedaan bij de Minister van Financiën om familie-pensions evengoed te belasten als de hotels. De leden van de Hoteliersbond beklagden zich over de concurrentie van die pensions, zonder dat die belast zijn. Ik was niet van hun mening maar zij waren in de meerderheid en als president heb ik hun verzoek ingewilligd. Maar er is nooit spraak van geweest ook verhuurders van gemeubileerde kamers te treffen".

Op deze zitting zorgt A.S., verstrooid of niet geïnteresseerd, voor hilariteit.

In zijn rapport wijst schepen Van Glabbeke erop dat de kerkfabriek 1538,13 fr meer subsidie vraagt. Verder is er een uitgave van 100 fr voor werken aan de pastorie, en een van 275 fr voor de installatie van de nieuwe pastoor. Voor de eerste uitgave wil de schepen meer details, te meer daar vorig jaar de pastorie gerestaureerd werd tot voldoening van de pastoor. (N.B. : dat was P.B. Van Dromme, pastoor van Mariakerke 1898-1903). Voor de tweede uitgave (275 fr) is niets voorzien in het decreet van 30.12.1809 (N.B. : die nieuwe pastoor was J. Bossuyt ingehuldigd op 14.01.1904). Voor de dekanale bezoeken kan geen 100 maar 75 fr worden toegestaan, zoals voor de O.L.V.-kerk (Hazebras). Verder meent de schepen dat subsidies voor een tweede kapelaan moeten verworpen worden omdat het gemeentebestuur het nut van een tweede kapelaan nog niet erkend heeft.

Tenslotte stelt de voorzitter voor over dat rapport van Van Glabbeke te stemmen. 19 leden keuren het goed; 3 stemmen ertegen en 1 onthoudt zich : A. Stracké. Gevraagd naar zijn motieven antwoordt hij : dat hij niets van de discussie begrepen heeft !

Drinkwater

Op dezelfde zitting zegt de voorzitter dat hij een brief ontvangen heeft van de heer A.S. waarin deze zegt dat hij wil interpellieren over het drinkwater. Waarop krijgt A.S. het woord voor een heel korte tussenkomst.

In zijn nummer van 17 september, zegt A.S., publiceert een lokaal blad (N.P.: Le Carillon) het bericht dat het probleem van het drinkwater opgelost is want dat de stad binnenkort Bockwater krijgt. "Ik wou graag weten in hoeverre dat juist is", besluit A.S.

De voorzitter antwoordt nuchter : "Het College bestudeert nu een voorcontract met de internationale distributiemaatschappij".

Zitting 16 - 11 oktober 1904

Leurhandel

Volgens een ministerieel schrijven moet het politiereglement op de leurhandel onderscheiden worden van de taksverordening daarop. In dat verband stelt A.S. voor de taks op de venters te verhogen. Ze doen veel kwaad aan de lokale handel.

De voorzitter ontuchtert A.S. "In de meeste gevallen is die taks lager dan in Oostende. Een verhoging zal niet goedgekeurd worden".

Drukwerk en bureaubenodigheden

Even later neemt A.S. weer het woord. "Het stedelijk budget voor 1904 voorziet 15 à 20.000 fr voor drukwerk, bureaubenodigheden, enz. Werd hiervoor een aanbesteding gehouden? In negatief geval stel ik voor dat te doen in het belang van de gemeentefinanciën".

De president antwoordt zakelijk : "Er is een beperkte aanbesteding voor 't drukken van het gemeenteblad, het jaarverslag en de bestekken van het bureau van Openbare Werken. Voor bepaalde leveringen is een aanbesteding mogelijk. We zullen met de vraag van de heer A.S. rekening houden".

Stedelijke gebouwen

Daarop nieuwe interpellatie. "Ik wens te weten", vraagt A.S. "of onze stedelijke gebouwen allemaal verzekerd zijn. Ik schat ze op 12 à 15 miljoen zodat het de moeite waard is ze te verzekeren tegen brand".

Terzelfdertijd wenst hij erop te wijzen dat het nodig is het brandweerpersoneel aan te vullen. Bij een geweldige brand zou het prachtig materieel van de stad niet kunnen gebruikt worden wegens gebrek aan manschappen. De stad zou daarvoor zedelijk verantwoordelijk gesteld worden.

A.S. herinnert er ook aan hoe nodig het is een nieuwe brandweerkazerne te bouwen. De huidige zou het vermeerderd personeel niet kunnen herbergen.

N.B. De praktische A.S. kon hier met kennis van zaken spreken. Hij had zijn eigen brandweerbrigade samengesteld uit leden van zijn personeel. Bij de grote kerkbrand van vrijdag 14 augustus 1896 was hij dadelijk ter hulp gesnel en had (volgens Le Carillon van 18.08.1896) bijgedragen tot het vrijwaren van het grafmonument van Koningin Maria Louisa. L'Echo d'Ostende - die A.S. niet zo gunstig gezind was - vermeldt A.S. helemaal niet in verband met dat bluswerk. Stracké zelf steekt in zijn autobiografie (januari 1926), met overdrijvende ijdelheid, resoluut die pluim op zijn hoed... "c'est grâce à moi que le monument de la reine Marie-Louise a été préservé en le tenant pendant toute la durée du feu sous eau avec ma pompe à incendie par mes hommes et mon matériel".

Ook in zijn gemeente was hij al een paar keer de brandweer bijgesprongen, nl. op 23 oktober 1899 bij een brand in de haringrokerij van Rau, Ooststraat, 57 (cf. Le Carillon, 24 okt. 1899) en op 12 oktober 1904 bij suikerbakker Th. Parrein, Ooststraat, 46. Hierbij was A.S. opgetreden in zijn uniform van commandant (cf. Le Carillon, 13 okt. 1904).

Terug tot de raadszitting. Raadslid A. Chenot tast de interpellatieprocedure aan. "De heer A.S. heeft hier twee andere kwesties opgeworpen : uitbreiding van de brandweer en de bouw van een nieuwe kazerne".

"Die hangen samen", zegt A.S.

A. Chenot weer : "De plannen voor een nieuwe kazerne zijn al een paar jaar gedgekeurd. Er is nog geen aanbesteding wegens geldgebrek."

A.S. op zijn beurt : "Dat betekent niet dat de nieuwe constructie niet nodig is".

Nu komt de president tussen : "Ons korps is goed georganiseerd. Het aantal brandweperlui is voldoende. Het is nu geen geschikt moment voor een kostelijke nieuwbouw".

Van Glabbeke vraagt hoeveel brandweperlui er nog nodig zijn.

"Vijftien", antwoordt A.S.

Raadslid A. Dumon valt A.S. bij en meent dat men zo gauw mogelijk werk moet maken van de nieuwe kazerne.

Sloppen

En tenslotte heeft A.S. het over de sloppen in de Aartshertoginstraat en in de Serruyslaan. Die krotten, zegt hij, moeten weg om de hygiëne en de publieke zedelijkheid. Voor dat saneringswerk moeten de nodige kredieten voor onteigening aangevraagd.

De president antwoordt dat het slop in de Aartshertoginstraat binnen kort verdwijnt. In dat in de Serruyslaan (N.B. : hiermee is waarschijnlijk het Babylonestraatje bedoeld) staan slechts 4 of 5 huizen, goed onderhouden.

A. Chenot merkt een beetje verijng op : "A.S. zwijgt over de miserabele sloppen in de Sint-Franciscusstraat".

A.S. antwoordt : "U had anders kunnen danken dat ik uit eigenbelang spreek".

A.S. berijdt weer een ander stokpaardje : publiciteit.

In mei volgend jaar (nl. 1905 : de 75e verjaardag van de Belgische onafhankelijkheid) zullen het Nieuw Theater, de Nieuwe kerk (St.-P. n P.) en ook de nieuwe havenwerken klaar zijn.

A.S. wenst te weten of het College al bezig is met de organisatie van de feestelijkheden. Moet er geen speciale commissie benoemd worden? Welke feesten worden er gehouden ?

Het is dringend noodzakelijk dadelijk grote publiciteit daarrond te voeren om de vreemdelingen te lokken. Te meer daar, door het vaststellen van de datum van inwijding, de aannemers verplicht zijn op tijd klaar te komen.

"Kan het College geen subsidies loskrijgen van Staat en Provincie en die feesten vastleggen op de eerste dagen van juni ?", vraagt hij nog.

Als A. Hamman en ook de voorzitter medelen dat voor patriottische feesten alleen de provinciehoofdplaatsen een toelage genieten en dat Oostende het dus met eigen middelen moet rooien, dringt A.S. er nog eens op aan op tijd publiciteit te voeren.

A.S. houdt zijn zoveelste interpellatie die weer niet tot zijn voordeel afloopt.

Hij heeft, zegt hij, verscheidene brieven van vreemdelingen ontvangen die hem vragen wanneer de trekking van de tombola van de Expo van de damesmode zal plaats vinden. "Sommigen zijn erg ontvreden over het voortdurend uitstellen daarvan op grond van uitvluchtsels. De faam van onze stad eist een trekking binnen korte tijd. De heer Devriese, beheerder van de Expo en directeur van de Tombola, met wie ik over die klachten sprak, zei me dat hij er heel bundel had. Dat is geen antwoord". A. Chenot valt scherp uit: "A.S. brengt hier personen te bard. Daarom vraag ik de zaak te bespreken in geheime zitting".

A.S. pareert de slag. "De tombola staat onder de auspiciën van het stadsbestuur. Ik mag me hier dus wel tot dat bestuur richten!".

Nu legt schepen De Cock A.S. het vuur aan de schenen. "Ik zetel in de commissie die de tombola controleert en verzoek de heer Stracké mij de klachtenbrieven die hij uit Duitsland ontvangen heeft te overhandigen om ze te beantwoorden".

A.S. laat er één zien. "Dat zijn geen "verscheidene brieven", merkt De Cock op.

"Men heeft me van verscheidene kanten geschreven", beweert A.S.

"Dat moet u bewijzen", repliceert De Cock. "Daarbij, niet het gemeentebestuur maar de speciale commissie is hier verantwoordelijk. Die had de heer A.S. moeten aanspreken. Daarbij, A.S. kent goed de moeilijkheden die de vertraging veroorzaakt hebben. Hij die altijd zo doortastend lijkt te zijn, is het hier niet. Hij had ons al lang in staat kunnen stellen te antwoorden op de vragen die hij zegt ontvangen te hebben. Het verwondert me dat hij dat niet gedaan heeft, in 't belang van de vreemdelingen, en dat hij nu de stad aansprakelijk stelt".

A. Chenot schiet een puntig pijltje af : "Mr. Stracké fait de la parade" (m.a.w. hij pronkt graag).

A.S. verdedigt zich zo goed als hij kan. "Het patroonschap van de stad staat voluit op de biljetten. Verder wordt er geen datum van trekking vermeld. Mag ik dan niet vragen wanneer dat zal gebeuren? Dat is toch geen blijk van wantrouwen!"

De Cock chargeert weer. "Om zijn klanten te voldoen had A.S. zich kunnen richten tot de bevoegde instantie. Hij heeft hier alleen maar de aadacht willen trekken en de stad aanvallen die niets met de zaak te maken heeft. De speciale commissie heeft haar plicht gedaan.

De trekking vond nog niet plaats omdat een exposant, van wie men prijzen gekocht had, zich niet aan het reglement onderwerpt. Die vertraging is zeer onaangenaam, maar de schuld ligt niet bij de organisatoren van de tombola. Onze adviserende advocaat heeft de zaak in handen. Over enkele dagen komt er een oplossing en nog vóór het einde van het jaar gebeurt de trekking".

A.S. een beetje verdeasdigd : " 't Is alles wat ik vraag".

De Cock, hardnekkig : "U had u tot de commissie van toezicht moeten richten en er geen politieke kwestie van maken".

A.S. : "Dat heb ik niet gedaan".

En A. Chenot draait het mes in de wonde. Hij herhaalt een daareven gebruikte uitdrukking : "M. Stracké a voulu faire de la parade". Hij voegt erbij : "En zoals bij ieder van zijn talloze interpellaties heeft hij een open deur ingetrap".

De Cock wil het volle pond. "A.S. was trouwens van alles op de hoogte vóór hij hier kwam".

A.S. verweert zich nog : "Dat is vals".

De Cock : "Ik zal de persoon noemen die u op de hoogte gesteld heeft. Af en toe doet u of u van niets weet".

Daarop verklaart de voorzitter het geschil voor geïndigd.

Zo werd dat voor A.S. zo bedrijvige eerste jaar besloten met een tegenvaller. Het ging hem niet altijd voor de wind wegens zijn gebrek aan ervaring en aan soepelheid. Ook wegens onvoldoende dossierkennis gepaard met een zekere voortvarendheid. Speelde hier ook een latente vijandschap tussen hem en het stadsbestuur mee? In de Handelskamer had hij, herhaaldelijk en vinnig, op de laksheid van de stad in zake publiciteit gewezen (o.a. op 17.06.1902 en op 16.06.1903). En wellicht, had hij, vertrouwend op zijn aanzien en zijn relaties, van zijn optreden in de gemeenteraad meer succes verwacht.

(wordt voortgezet)

G. BILLIET

"VOORJAAR AAN ZEE", NIEUWE DICHTBUNDEL VAN P.G. BUCKINX, VERSCHENEN

Ik meen, dat ik in ons tijdschrift, jaargang 1980 of 1981, het nakende verschijnen aankondigde van "Voorjaar aan zee", de nieuwste dichtbundel van Pieter Geert Buckinx (1903°). Niet als afzonderlijke uitgave in de handel gekomen, maar wel opgenomen in zijn "Verzamelde Gedichten" (Pavaren, Orion-Callibrant, 1982, 8°, 295 blz., 750 F.), met een inleiding door de criticus Rudolf van de Perre en opgenomen in de reeks "De Gulden Veder". De onuitgegeven en hier voor het eerste gepubliceerde bundel kreeg de titel "Voorjaar aan zee. 1975 - 1980. - Mariakerke - Valdemosa. Onuitgegeven gedichten" (blz. 257-280). Buckinx heeft de gewoonte aangenomen om, ieder voorjaar opnieuw, te Mariakerke te verpozen met zijn vrouw. Heerslag van dit trouwen en gezamenlijk verblijf aan onze kust zijn volgende gedichten : "De zilverkrans der m-uwen", "Zilboten van zilver", "ensor", "Nachtvissers varen uit", "Op het terras van teatroom North" en nog enkele andere verzen.

E. SMISGAERT